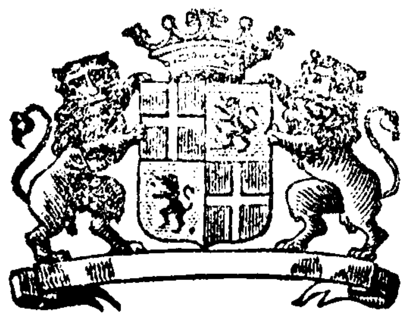
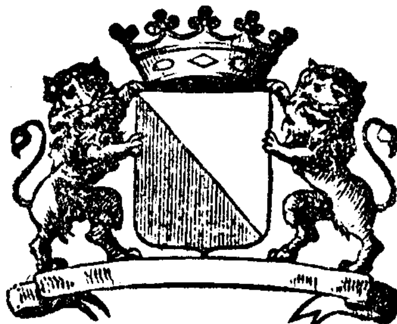
A. 1858. N°. 82.

WOENSDAG 7 APRIL.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal worden gehouden op Donderdag den 8. April 1858, des namiddags ten 1 ure. De Burgemeester voornoemd,
Utrecht, 7 April 1858. N. P. J. KIEN.

UTRECHT 7 April.

Zal de Koningin der Nederlanden het Fransche Hof bezoeken?

Een berigtgever uit 's Hage bevestigt thans het dezer dagen door Fransche en Belgische bladen verbreid gerucht, dat H. M. de Koningin »na het Hof van Koningin *Victoria* en dat van Berlijn te hebben bezocht, aan den wensch der keizerlijke familie, waaronder H. D. verwanten telt, zal voldoen, en eenige dagen te Parijs en waar de Keizer H. D. verder mogt noodigen, doorbrengen." — Het is zoo: H. M. stak ten vorigen jare naar Engeland over, en Nederland, schoon meer aan huiszittende dan aan reizende Vorstinnen gewoon, zag eer met welgevallen dan met afkeuring, eene hulde niet alleen aan Koningin *Victoria*, maar ook aan de constitutionele instellingen van Groot-Britannië gebragt. Het is almede waar, dat het Hof van *Berlijn* insgelijks met een bezoek van H. M. vereerd werd, een Hof, sints eeuwen met het Huis van *Oranje* naauw verwant. — Maar het is bovendien waar, en hiervan zwijgt de berigtgever, dat de Koningin naauwelijks eenige maanden geleden, ten Hove van haren doorluchtigen Vader te Stuttgart getuige is geweest van hetgeen men het *Congres der Keizers* noemde, en dat, hoe vreemd velen hier te lande die schijnbaar toevallige ontmoeting mogt voorkomen, de tegenwoordigheid van eene geboren *Wurtembergsche* Prinses niet onnatuurlijk was. — Doch dat H. M., na dit genoegen gesmaakt te hebben, zich thans naar Parijs zoude begeven *ter liefde der verwanten*, welke HD. »onder de keizerlijke familie telt," schijnt niet zoo gemakkelijk te verklaren. Wie die verwanten zijn, weet elk: 1°. de gewezen Koning van Westfalen, door den ijzeren dwang van *Napoleon* aan de ongelukkige, maar grootmoedige dochter van den eersten Koning van Wurtemberg gekoppeld; 2°. de van haren Gemaal gescheiden Prinses *Demidoff*; 3°. Prins *Napoleon*. — Geen dier drie *verwanten* is, dunkt ons, tot de onderscheiding geregtigd, dat de Koningin der Nederlanden den eersten stap doe en een bezoek aflegge in stede van het te *'s Hage* te verbeiden. — En hebben de bezwaren der *etiquette* zich te *Stuttgart* tegen het bezoek der geboren Gravin van *Montyo* verzet, moeten zij dan ook niet hier hun gewigt in de schaal leggen? In afwachting, dat de aangekondigde, uit het oogpunt der tusschen Frankrijk en Engeland heerschende gisting, dubbel bedenkelijke reize officiëel worde tegengesproken, onderwerpen wij deze regelen aan het gevoel van betamelijkheid van onzen nieuwen Minister van Buitenlandsche Zaken, en aan den vaderlandlievenden ijver van zijn ambtgenoot *Bosscha*, den begaafden geschiedschrijver van *Willem den Tweede*.

Utrecht, 7 April 1858. G. W. VREEDE.

— Te Parijs is de opening van den *boulevard* Sebastopol met zooveel plegtigheid geschied, dat ze er de geheele aandacht heeft bezig gehouden. Toch heeft het *J. des Débats* nog gelegenheid gevonden om een artikel te wijden aan de verwikkelingen tusschen Sardinië en de Beide Siciliën, die, naar 't nu blijkt, door bijzonder ongelukkige omstandigheden een zoo ernstig aanzien hebben erlangd. Het hof van Turijn was namelijk ontevreden, over het in beslagnemen en het later verbeurdverklaren van de Cagliari; het wisselde over de kwestie nota's met Engeland en in een der nota's van den Britschen gezant ontvangen, kwam eene verklaring voor, die het vermoeden billijkte, dat Engeland zijn steun en medewerking zou verleenen aan de billijke vorderingen van Sardinië. Het kabinet van Turijn had, daarop eenigzins steunende, krachtiger houding gekozen en o. a. in de depèche van 30. Maart de teruggave geëischt van de Cagliari en de invrijheidstelling van de gevangen gehouden ekwipaadge. Het bleek echter later, dat Engeland niet gemeend had Sardinië in deze te zullen steunen, daar de nota, waaruit de Sard. regering de toezegging van dien steun had opgemaakt, verkeerdelijk was gekopiëerd; de origineele nota was bij den Britschen gezant *Hudson* aanwezig, en de kopiist had in de overschrijving eene vergissing gehad. Het *foreign office*, daarvan verwittigd, meende zich niet te mogen laten binden door eene fout van een kopiïst, terwijl de gezant zijne *excuses* heeft gemaakt voor de onvoorzigtigheid, dat hij de kopie niet naar het origineel had nagezien. De heer *Cavour* heeft daarop in een laatst memorandum verklaard, niet meer op eene bemiddeling van Europa of van eenige mogendheid te rekenen, maar stellig van voornemen te wezen, door represaillemaatregelen of op eenigerlei andere wijze voldoening te verkrijgen voor de beleediging zijne vlag aangedaan, en regt te erlangen voor zijne beroofde landgenooten.

Dit laatste is zeker nog al krachtige taal, en men moet hopen, dat de groote mogendheden nog tijdig elke ernstiger verwikkeling zullen kunnen voorkomen, door van de eene zijde de heldhaftigheid van Sardinië te breidelen, en van de andere zijde de welwillendheid van Napels op te wekken, eene welwillendheid, die zich trouwens in deze zaak reeds jegens Albion heeft getoond. Elke ernstige verwikkeling ook tusschen kleinere Staten kan soms groote gevolgen hebben, en vooral in dezen tijd dient men moeijelijkheden te voorkomen, die zich door feitelijke aanvallen zouden openbaren.

Te Rome is sprake van eene reis van den Paus naar verscheidene steden van den Kerkelijken Staat, die ten vorige jare niet door hem bezocht werden. Het gerucht voegt er zelfs bij, dat bij die gelegenheid eene zamenkomst zal plaats hebben tusschen den koning van Napels en *Pius IX*.

Om den strijd in Turkijë te verhinderen, heeft de sultan *Kiamil Pacha* als goeverneur naar de provincien Bosnië en Herzegowina gezonden, met zeer verzoenende instruktiën. Men is evenwel van den goeden wil des Sultans overtuigd, maar stuit alleen op den onwil en ongehoorzaamheid der Turksche ambtenaren. Het is dus bovenal wenschelijk, dat *Kiamil* ook magt hebbe, om dien onwil en die ongehoorzaamheid te doen ophouden. — Wanneer de konferentiën te Parijs tot beëindiging van de Oostersche kwestie zullen worden gehouden, blijft onzeker.

Gister hebben we gemeld, dat de Indiën-bill in 't Parlement nog al tegenstand zou vinden. Lord *Derby* heeft dat begrepen, en naar men hierachter zien zal daarom bekend gemaakt, dat hij om het belang der wet er geene kabinets- of partij-kwestie van wilde maken. Men mag daardoor een meer onbevooroordeeld en dus beter oordeel, en een gelukkiger uitslag der debatten verwachten.

De N. Amer. Senaat heeft thans de opname van Kansas in de Unie met de Lecompton-grondwet aangenomen, met de uitdrukkelijke voorwaarde evenwel, dat de bevolking hare grondwet zou kunnen wijzigen, naar zij zelve wenschte, mits die slechts Republikeinsch bleef, en niet in strijd zij met de grondwet der Vereen. Staten. — Uit Mexiko blijven de tijdingen ongunstig, naar men onder Londen zal zien. De liberale partij is er evenwel nog niet verslagen. — De heer *Sailes* is intusschen, naar men zegt, met eene geheime zending van de Amerikaansche regering naar Mexiko belast, om de invloedrijkste personen van dien Staat, betreffende de mogelijkheid eener vereeniging met de Vereen. Staten te polsen. Prins *Tamatoa*, zoon van *Pomaré*, is haar opgevolgd als koning van Riaten en Tahaa.

Per telegraaf wordt ons uit Londen berigt, dat *Hodge* is vrijgelaten, daar Frankrijk de uitlevering niet meer vordert. De *Times* blijft tegen de daarstelling van het Suez-kanaal ijveren; het beschouwt die zaak als eene *intrigue* van Frankrijk, om Engelands overwigt in Egypte te verbreken; hij hoopt, dat de minister *Malmesbury* elke bemoeijing van Europesche magten in de zaak van de bezetting van het eiland Perim zal van de hand wijzen.

— Z. M. heeft benoemd tot regter in de arrond.-regtb. te 's Gravenhage mr. *G. N. de Kempenaer*, adv. bij den Hoogen Raad der Nederl.; — tot militie-kommissaris in de prov. Noordholland, den luit.-kolonel *P. Pistorius*, adj. in het prov. komm. van Zeeland; en — tot bewaarder der hijpotheken, van het kadaster en der scheepsbewijzen te Rotterdam, de heer *S. A. van Hoek*, te Amsterdam.

:— De gewone audientien van den heer *Bosscha*, Minister voor de Herv. Eeredienst, zullen plaats hebben des Donderdags, 's namiddags ten één ure.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft bij beschikking van 6 April bepaald, dat de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het kiesdistrikt Amsterdam, welke moet plaats hebben ten gevolge der benoeming van den heer *J. Bosscha* tot minister voor de zaken der Hervormde en andere eeredienstеn, behalve die der Roomsch-Katholijken, zal geschieden op Dingsdag den 27. April a. s.

— Omtrent den man, die ons nieuw ministerie op zoo gelukkige wijze heeft voltallig gemaakt, schrijft de *Amst. Ct.* het volgende:

»Door de benoeming van den heer *J. Bosscha* tot minister voor de zaken der Hervormde eeredienst, enz., is het nieuwe ministerie thans volledig. Moge er verschil van gevoelen bestaan over de waardij en noodzakelijkheid van dit departement, zeker is het, dat de groote meerderheid der natie den heer *Bosscha* met welgevallen in het kabinet zitting ziet nemen. Geene partij, of zij schat dien man, uitmuntende door vele gaven, hoog, en zijne edele houding in de Kamer, waar hij steeds zoowel van gematigdheid als van vastheid van beginselen blijk gaf, heeft hem ook op staatkundig terrein doen achten en eeren, zelfs door hen, die in rigting van hem verschilden. In meer dan een opzigt een waar volksvertegenwoordiger, vrij van eenzijdigheid, verre van partijman te zijn, maar zelfstandig door bekwaamheid, helder oordeel en zedelijke kracht, verliest Amsterdam in den heer *Bosscha* een afgevaardigde, waarop het trotsch mogt zijn, en de Tweede Kamer een harer uitstekendste leden; — maar de Kroon telt een eerbiedwaardig raadsman te meer."

:— In een verzoekschrift van den Raad der stad Amsterdam aan de Tweede kamer wordt aangedrongen op de daarstelling van den spoorweg van het Nieuwe-Diep naar Amsterdam en het Entrepôt-dok. De Raad geeft daarin het vertrouwen te kennen dat de ernstige pogingen der gemeente Amsterdam, tot opbeuring van haren handel, weerklank bij de leden der Tweede Kamer vinden zullen, en beveelt de belangen van den handel en de scheepvaart dier stad, die in zoo onverbrekelijk verband staan met de welvaart des rijks, met aandrang en vertrouwen der bescherming der kamer aan, vooral met het oog op de verbetering der verbindingswegen, die tot die stad leiden.

— Men verneemt, dat er eene overeenkomst is gesloten tusschen de spoorweg-maatschappij van Antwerpen naar Rotterdam, en de aanvragers om koncessie voor den spoorweg van Luik naar Rotterdam, over Tongeren, Bilsen, Eindhoven, Tilburg en Dordrecht met een zijtak van Eindhoven naar 's Hertogenbosch, Nijmegen en Arnhem. Deze overeenkomst regelt de voorwaarden der uitvoering, voor rekening van de beide maatschappijen, van het gedeelte tusschen den Moerdijk en Rotterdam. *H. bl.*

— Omtrent den Noorder-spoorweg of althans de aansluiting onzer spoorlijnen aan die van Hannover, schrijft de *Enschedesche Courant*: »Wij vernemen, uit eene goede bron, het volgende omtrent de Ned. Hannoversche spoorweg-maatschappij: dat de onderhandelingen tusschen Pruissen, Hannover en Nederland, hoewel niet afgebroken, intusschen door het Hannoversche goevernement, de aansluiting aan de Hannoversche Westbaan is verzekerd, dat de akte der vennootschap in deze maand te Amsterdam notarieel zal worden gepasseerd, en dat op den 3. Mei eene algemeene vergadering in het Odéon aldaar zal worden gehouden, waarin door den raad van bestuur een algemeen verslag, nopens den stand van zaken, zal worden uitgebragt.

»Uit het bovengenoemde volgt alzoo, dat bij de welwillendheid en gunstige dispositie, zoo van het Nederl. als van het Hannoversche goevernement, de zaak verzekerd is, en men zich spoedig zal mogen verheugen in het bezit van eenen spoorweg, die op de regte plaats gelegd, met zekerheid de beste resultaten belooft. Hoezeer het vertrouwen op deze zaak nu reeds verzekerd is, blijkt onder anderen uit het

opgerigten en reeds in aanbouw zijn eener ijzergieterij op uitgebreide schaal, in de onmiddelijke nabijheid dezer plaats."

•— Uit 's Bosch schrijft men ons:

»Voor eenigen tijd heeft de gemeente 's Bosch eene nieuwe begraafplaats aangelegd op gronden toebehoorende aan een gehucht, Orthen genaamd, behoorende bij de gemeente 's Bosch. Doch Orthen is daartegen opgekomen, omdat, hoewel die gronden een eigendom zijn van 's Bosch, vermits Orthen tot die gemeente behoort, het vruchtgebruik evenwel, bij dekreet van een vroeger soeverein afgestaan en gewaarborgd is aan den schamelen inwoner van Orthen. En daar nu, door het aanleggen van eene begraafplaats op die gronden, den schamelen Orthenaar het vruchtgebruik van die weidegronden wordt onttrokken, zoo heeft Orthen van de gemeente 's Bosch schadevergoeding geëischt. Ten gevolge van dit proces heeft men tot nu van die nieuwe begraafplaats nog geen gebruik kunnen maken; doch men had gehoopt dit te kunnen doen, met 1. Mei e. k.; dit zal evenwel, naar geloofd wordt, het geval nog niet kunnen zijn. Want Vrijdag jl. heeft het O. M. eene konklusie in die zaak genomen, waarbij Orthen wordt in het gelijk gesteld. Hoedanig nu ook het gevoelen en de uitspraak van de regtbank zal zijn, zoo zal waarschijnlijk de in het ongelijk gestelde partij in hooger beroep komen, en al dien tijd, dat het geding nog hangende kan blijven, zal men, tot groot ongerief van de stad, van de nieuwe begraafplaats geen gebruik kunnen maken."

•— Uit Amersfoort schrijft men ons: Ll. Zondagochtend is uit eene der stads binnengrachten het lijk van een pas geboren kind opgehaald. Door de justitie is een streng onderzoek in 't werk gesteld, tengevolge waarvan eene 40jarige ongehuwde vrouw *G. v. A.* op gister in hechtenis is genomen.

— Het denkbeeld om, na de algemeene tentoonstellingen van voortbrengselen van kunst en nijverheid in Londen en in Parijs, van tijd tot tijd, ter bevordering van het wereldverkeer, dergelijke tentoonstellingen, ofschoon dan ook van minderen omvang, in de hoofdsteden van Europa te houden, heeft bijval gevonden. Z. M. de koning heeft, op het verslag van den minister van binnenlandsche zaken, verlof gegeven tot het houden eener zoodanige tentoonstelling in Nederland, en daartoe het gebouw der teekenakademie aan den Boschkant, ter beschikking gesteld van het gemeentebestuur van 's Gravenhage. Men verwacht de opening in de maand Mei aanstaande.

— Volgens opgave in »*The Nautical Magazine, January* 1858," bedraagt, naar de laatste berekeningen, de diepte van den Stillen Oceaan 14000 tot 18000 voeten. Opmerkelijk is het, dat de schattingen van die diepte allengs geringer geworden zijn. *La Place* stelde ze op 10 mijlen, *Whewell* op 3½ mijl, terwijl bovengenoemde schatting ze tot op 2 mijlen doet afdalen.

— Te Bouvignes, bij Dimont (prov. Namen), heeft de heer *Amand*, eigenaar van het kasteel en de ruïnen van Crevecoeur, een put, in een rots gehouwen, doen schoonmaken, en, op eene diepte van 100 voeten, een twaalftal kanonnen, eene menigte steenen kogels, alle soorten van wapenen, menschenbeenderen, enz. er uitgehaald, die hij ten toon heeft gesteld.

HELLEVOETSLUIS, 3 April. Binnengekomen: Schuringa, kapt. *Engelsman*, van Suriname.

HELLEVOETSLUIS, 5 April. Uitgezeild: Luconia, kapt. *Hulshoff*, naar Batavia; Johanna, kapt. *Ouwehand*, en Madura, kapt. *Schagen van Leeuwen*, beide naar Batavia.

TEXEL, 3 April. Binnengekomen: Louise Roelofvine, kapt. *Sybrandi*, van Batavia.

TEXEL, 6 April. Uitgezeild: Libra, kapt. *van Os*, naar Samarang, en Juno, kapt. *Rosbergen*, naar Suriname.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 6 *April*. 1.01 El; + AP. 7.96. Gev. 7 d.

De Rijnhoogte te Keulen was den 6. April 6 voet 6 duim Rijnlands.

ERRATUM.

In de advert., Courant van gisteren, stond in de opgave abusievelijk geschreven: Bevallen *C. P. Henkens—Grijseels*, moet zijn: C. P. GRIJSEELS—HENKENS. (Zie [illegible] van heden). — Ook staat in het nommer van [illegible] II. de advert. kandidatuur van den heer *van der Heijden J. S. van der Heijden*, lees: J. C. VAN DER HEIJDEN.

Zitting van den Stedelijken Raad van Amersfoort, van 6 April 1858.

Voorzitter mr. *A. G. Wijers*.

Tegenwoordig zijn 10 leden; afwezig de HH. *Herschel*, *de Jong*, *Schellus*, *Schluiter* en *Zegers Veeckens*.

Aan de orde van beraadslaging is de ontworpen instruktie voor den gemeente-ontvanger welke met algemeene stemmen wordt goedgekeurd.

Definitieve vaststelling van het op 5 Jan. voorloopig vastgestelde reglement voor de plaatsel. schoolkommissie, benevens eene van die komm. ingekomen missive, waarbij zij 't op aangevoerde gronden wenschelijk acht dat aan haar geen ander geldelijk beheer wordt opgedragen dan dat van hare eigene administratie kosten en alzoo voorstelt in dien geest voorzegd reglement te wijzigen.

De Voorz. vindt er geen bezwaar in daaraan gevolg te geven. De heer *v. Bel* stelt voor de stukken aan Burg. en Weth., ontwerpers van het reglement, toe te zenden ten fine van rapport waartoe wordt besloten.

Verzoek van de kostschoolhouderes, mej. *M. Hondius*, om, ter voldoening aan het dringend verlangen van vele ouders, de uren van den namiddagschooltijd zóó te veranderen dat 5 malen 's weeks van 2—4 uur zal worden school gehouden, in plaats van 4 malen in de week van 3—6 uur. De Voorz. zegt dat dergelijke aanvraag ten vorigen jare aan de plaatsel. schoolkomm. is gedaan, door welke naar den raad verwezen is. De heer *v. Beek* verklaart tegen de inwilliging te zullen stemmen, omdat de uursverandering ten ongerieve zou zijn van de ouders wier kinderen gedeeltelijk bij de verzoekster en ten deele op het nut ter schole gaan. De Voorz. stelt voor, en wordt dienovereenkomstig besloten, om het verzoek aan de nieuw zamengestelde schoolkomm. te zenden om konsideratiën en advies.

Rapport van Burg. en Weth. op het verzoek van de rijkskommiezen *J. Kooiman* c. s. om eene gratifikatie voor de werkzaamheden als buitengewone ambtenaren der plaatsel. belastingen verrigt. De heer *v. Bel* gelooft, niet dat de meerdere opbrengst der akcijnsen, welke hier zoo wel als in vele andere gemeenten is waargenomen, aan buitengewonen dienstijver van gemelde ambtenaren is toe te schrijven, maar veeleer aan de eenigzins meer gunstige omstandigheden waarin de burgerstand verkeert. Spr. meent echter, dat aan de rekwestranten eene belooning behoort gegeven worden voor hunne diensten te behoeve van de gemeente. De Voorz. onderwerpt aan 's raads beslissing de vraag, of men eene belooning en wel voor één jaar zal toekennen. Deze vraag wordt in bevestigenden zin met algemeene stemmen beslist en daarna het bedrag op *f* 60 voor de gezamenlijke rekw. bepaald, met opdrag aan B. en W. hun, voor zoo veel zij nog hier gestationeerd zijn, mede te deelen, dat die belooning slechts als eene aanmoediging voor 't vervolg moet worden aangemerkt.

Ingekomen zijn: rekwesten van de navolgende solicitanten naar de betrekking van vee-arts, als: *J. J. M. Wagelmans*, te Ginneke, *H. J. Rakke*, te Bommel, *J. H. Warnsinck*, te Harderwijk, *A. Dunnewald*, te Almelo, *J. W. B. Eyberts*, te Genemuiden, *L. G. Remmelink*, te Druten, *F. T. Weitzel*, te Wijk bij Duurstede en *E. W. H. Lantman*, te Enschedé. De Voorz. geeft te kennen, dat *J. A. Hinze*, te Breukelen, zijn verzoek heeft ingetrokken en stelt voor de stukken ter sekretarie neder te leggen en in eene volg. verg. te behandelen, waartoe wordt besloten.

Jaarverslag van den toestand der gemeente over 1857. — Ter sekretarie nedergelegd, met bepaling, dat een afschrift aan de leden zal worden rondgezonden.

Verslagen over 1857 van de verschillende genootschappen en instellingen, waaronder ook die van de schoolkommissie en Kamer van Koophandel en Fabrieken. — Ter sekretarie.

Ontworpen instruktie voor den vee-arts; verordeningen tot heffing en invordering van keurloon van het levend vee, ter slagting bestemd, en van het vleesch. — Ter sekr. en behandeling in volg. vergad.

Prov. blad n°. 31, houdende verdaging van Zr. Ms. beslissing op de aanhangige besluiten, tot heffing van begrafenisregten. Met het oog op de omstandigheid dat reeds 5 jaren geleden de goedkeuring dezerzijds is aangevraagd en het inmiddels welligt wenschelijk is geworden die niet te ontvangen, stelt de heer *v. Bel* voor Burg. en Weth. uit te noodigen deze zaak te onderzoeken en daaromtrent een voorstel aan den raad te doen.

Verzoek van den heer *C. A. Bousquet* om ontheffing of restitutie op zijnen aanslag ad *f* 168,75 in de plaatselijke direkte belasting over 1858 tot een bedrag van *f* 62,10, uitmakende het verschil, over de laatste 8 maanden, tusschen den aanslag berekend op 27% der huurwaarde van *f* 650 van het perceel dat hij met 1 Mei zal verlaten, en de gewenschte opbrengst, volgens de huurwaarde ad *f* 280 van het huis op de Kortegracht, terzelfden tijde te betrekken. — Ter sekr. en behandeling in volg. verg.

Rekwest van den timmerman *H. Rijnink*, op grond van de aanhoudende windstilte ontslag verzoekende van de betaling der boete, hem als aannemer der herstelling van de veerkade buiten de groote Koppelpoort, ten vorige jare opgelegd voor te late oplevering van het werk. — Gesteld in handen van Burg. en Weth. om advies.

Ten slotte worden de raadsafdeelingen bij loting zamengesteld aldus: 1. afd. de HH. *van Beek*, *van Lockhorst*, *Scheerenberg*, *Schellus*, *Schluiter*, *Zegers Veeckens* en de wethouder *v. Bockom Maas*. 2. afd. de HH. *v. Bel*, *Diemont*, *v. Hardenbroek*, *Herschel*, *de Jong*, *Lagerwey* en de wethouder *v. Werkhoven*.

ITALIË.

TURIJN, 2 April.

De kommissie van de Kamer der Afgevaardigden heeft, gelijk gezegd is, zich tegen de wet op de zamenzweringen tegen het leven van vreemde vorsten en de wijziging van de regtbank der gezworenen voor de regtspraak in drukperszaken verklaard, en voorgesteld de wet te verwerpen. Het verslag der komm. is door den heer *Valerio* geteekend. Aan het slot van het verslag wordt gezegd, dat de Kamer zich niet moet laten verleiden door vrees voor eene verandering van het ministerie, of voor andere maatregelen. Het lot des lands is ook niet aan het bestaan van één ministerie gebonden.

MILAAN, 1 April.

De wedrennen, die gewoonlijk op den 1 Mei op de vlakte van Senago plaats hebben, zijn bij een besluit van den direkteur van politie van den 27 Maart bepaaldelijk verboden, in het belang van de openbare rust.

Bij het geschil tusschen Napels en Sardinië betreffende de Cagliari, denkt men reeds aan eene oorlogsverklaring en is men zelfs bezig de sterkte der Sard. en Napolit. legers te bepalen. Napels kan zijne 60,000 man, die het in den tijd van vrede houdt, tot op 104 000 vermeerderen. Zijne marine bestaat uit 2 liniescheepen, 5 fregatten met zeil- en 14 met stoomvermogen, 6 korvetten, 2 brikken, 2 kanonneerbooten en 14 kleine stoomschepen. Piemont kan zijne strijdkrachten van 45,000 tot 80,000 man vermeerderen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 6 April.

Men verneemt, dat de Moldavische nationaal Bank hare betalingen heeft geschorst.

Uit Cattaro wordt gemeld, dat vorst *Danielo* aan alle kapiteins en centurions van het gebied van Montenegro eene verordening heeft uitgevaardigd, bij welke hij hen, onder bedreiging van eene zeer gestrenge straf, verbiedt, eenige vijandelijkheid tegen de Turken of derzelver grondgebied te plegen, maar tevens verklaart, dat, indien zijn gebied mogt worden aangerand, hij geweld met geweld zou afweren.

Te Triest is de volgende schandelijke misdaad gepleegd: In een afgelegen gedeelte der stad, woonde eene moeder met haar zoon; die van zijn handenarbeid leefde en wekelijks een florijn die hij door ontbering bespaarde, aan zijne moeder gaf. Op een goeden dag kwam hij op het denkbeeld zijne fortuin te beproeven, en nam hij voor den florijn een loterijbriefje. Hij ried zijne moeder eenige stuivers te leenen op het briefje dat hij haar gaf. De volgende weken voor de trekking bragt hij gelijk gewoonlijk een florijn aan zijne moeder. Eindelijk kwam de groote dag — het lot kwam uit met 10000 florijnen. Buiten adem liep hij naar huis en vroeg zijne moeder het briefje. »Dat is reeds lang verkocht," antwoordde deze, en nauwelijks had zij het gezegd, of haar zoon vloog op haar aan en doodde haar door verscheidene messteken.

TRIEST, 5 April.

Men heeft hier berigten uit Konstantinopel tot den 27 Maart. De Turksche troepen, die te Klek ontscheept waren, zijn op Stolacz getrokken, alwaar zij een kamp hebben betrokken. Bij Kuczko lagen 6000 man ongeregelde troepen. Er hadden nog geene vijandelijkheden plaats gehad.

BERLIJN, 5 April.

Over de in de regeringskwestie aan te nemen houding is de linkerzijde nog tot geen besluit gekomen. — Zoo er voorstellen van wege het ministerie mogten gedaan worden, zullen die waarschijnlijk strekken, om den tegenwoordigen toestand nog een jaar te verlengen, aangezien de doktoren den uitslag der zomer-kuur willen afwachten.

MUNCHEN, 3 April.

Z. M. de koning van Beijeren heeft aan den Griekschen konsul alhier 3000 drachmen gezonden, als bijdrage tot den herbouw van de stad Korinthe, die door de aardbeving verwoest is.

KEULEN, 4 April.

Blijkens het regeringsbudget van het beheer der Pruissische telegraaflijnen, hebben de ontvangsten de uitgaven met 241,000 daalders overtroffen, 200,000 van welke tot het verlengen der telegraaflijnen zullen worden aangewend, wier gezamenlijke lengte bij het einde des tegenwoordigen jaars 4625 mijlen zijn zal. Pruissen is het eerste rijk op het vasteland dat telegraaflijnen invoerde en voor het publiek openstelde, en het was dat rijk, waaraan de Oostenrijksch Duitsche telegraaflinie haar ontstaan te danken had. Tot van daarstelling lijnen heeft het reeds 1,700,000 daalders te koste gelegd.

Mag een man brieven, die zijne vrouw schrijft aan een derde, met wien hij haar alle gemeenschap heeft verboden, openen? Deze vraag werd ll. Zaturdag voor de regtbank te Unna behandeld. In een proces tot echtscheiding had de man, eischer, een brief overgelegd, door zijne vrouw, de gedaagde, aan den persoon geschreven, met wien zij in ongeoorloofde betrekking zou hebben gestaan, en welke brief de regtbank als het meest overtuigende bewijsstuk aannam. Noch aan den zin, noch aan de schrijfster van den brief kon worden getwijfeld. Nadat in de zaak zelve de regtbank aan den man zijnen eisch toegewezen en het huwelijk ontbonden verklaard had, werd door de gescheiden vrouw een proces ingesteld tegen haren gescheiden man, ter zake hij den bedoelden brief, die niet aan hem was geadresseerd, heeft opengebroken. De vroegere eischer verscheen derhalve thans als gedaagde voor de regtbank. Hij verklaarde, dat de brief opengebroken hem door een derde was overhandigd, doch dat, indien de brief hem gesloten ware in handen gekomen, hij in de gegeven omstandigheden zich voor geregtigd zou hebben gehouden hem te openen, want onder echtelieden bestaan geene briefgeheimen, en niemand heeft meer belang bij de brieven eener vrouw dan juist haar man, vooral als de vrouw van een misdadigen omgang verdacht wordt gehouden. De regtbank verklaarde, na eene langdurige beraadslaging, den man schuldig aan het hem ten laste gelegde feit en veroordeelde hem tot eene geldboete van 10 th.

ENGELAND.

LONDEN, 5 April.

Men zegt, dat de koningin wederom in gezegende omstandigheden verkeert.

De regering heeft ter voorlichting voor het Parlement 157 officiële depeches uitgegeven, die allen betrekking hebben op de zaak der Cagliari.

De *Daily News* bevat heden een zeer krachtig artikel tegen het Fransche goevernement, met betrekking tot de Zwitsersche aangelegenheden. Ook heden is de Fransche korrespondentie niet bijzonder bemoedigend; zij bevat onder anderen het berigt, dat het getal linieschepen te Toulon van 11 op 14 is gebragt.

Volgens de *Advertiser* hebben de liberale leden van de *Reform.-Club* eene geldinzameling georganiseerd, om de ongetwijfeld kostbare verdediging van *Bernard*, *Truelove* en *Tchorscheffski* bij hunne ophanden zijnde processen, te bestrijden.

Te Birmingham is eene talrijke vergadering gehouden [illegible] van de teruggave van Oude aan den [illegible] Lord *John Manners* en de heer [illegible] spraken in denzelfden geest in het Parlement. Beide leden zijn thans in het ministerie, en lord *John Manners* heeft sedert dezelfde gevoelens geuit.

Met de Steamer Kanguroo heeft men berigten uit Nieuw York tot den 20 Maart, gevende verslag van de gebeurtenissen in Mexiko, alwaar door toedoen der R. geestelijken de burgeroorlog bleef voortduren. De legers van *Zuloaga* en van de liberalen stonden tegen over elkander, om slag te leveren en het bloedbad te hernieuwen; elk telde 6000 man; de eersten hadden 28 stukken geschut en de liberalen 32 kanonnen ter beschikking. Het leger van *Zuloaga* werd aangevoerd door *Osollos*, een onversaagd en wild mensch, terwijl de liberalen *Parodi* tot aanvoerder hebben, een rustig en voorzigtig man. De geestelijken hadden echter tweedragt tusschen de liberalen weten te veroorzaken. *Zuloaga* had intusschen de verkochte kerkelijke goederen weder terug genomen en aan de kerk terug gegeven, terwijl hij de koopers met papieren geld op de schatkist had afgescheept, die geheel ledig is.

LONDEN, 6 April.

Lord *Derby* heeft op een feestmaal in Mansionhouse verklaard, dat het ministerie van de *India-bill* geene kabinetskwestie zou maken, zoodat de beraadslagingen over deze belangrijke wet vrij van alle staatkundige gevoelens en met ter zijde stelling van allen partij-geest, kunnen gehouden worden.

Op het banket, dat ter gelegenheid van het Paaschfeest gister avond door den lord-mayor op het stadhuis alhier werd gegeven, hield lord *Derby*, minister-president, eene rede, waarin hij o. a. zeide met betrekking tot de bill betreffende de Indiesche aangelegenheden, dat de ministers, na rijp overleg, onderzoek en raad, de wet ontworpen hebben en de medewerking van het Parlement en der natie verwachten om ze tot stand te brengen, maar, dat zij niet van oordeel zijn, dat eene zaak als deze, van zulk een groot gewigt, tot politieke partijstrijd aanleiding kan of moet geven. Van den Indieschen opstand gewagende, zeide de minister, dat hij het vertrouwen koesterde, dat Lucknow weder in handen der Engelschen was, en dat Engeland, na regt te hebben geoefend, in staat zal zijn ook genade te oefenen en aan Indië te toonen, dat, als de Engelschen de overhand behouden, zij niet baatzuchtige oogmerken bejagen, maar in het belang der Indiesche bevolking werkzaam zullen zijn.

Aanstaanden Vrijdag zullen de begrootings-wetten aan het Huis der Gemeenten worden ingediend.

Het monsterschip Leviathan is van zijne ankers geslagen en heeft schade aan eenige andere vaartuigen veroorzaakt.

Om 2 ure waren de 3 pCt gek. $96^5/_8$ genoteerd.

De koloniale markt was heden flaauw en zonder handel. Te Liverpool zijn 12,000 balen wol verkocht; tegen eenigzins hoogeren prijs.

— 6 *April.* Gec. $96^3/_8$; Sp. $1^1/_4$ pCt. $26^1/_8$; Rusl. 5 pCt. $109^1/_2$; $4^1/_2$ pCt. 100; Holl. 4 pCt. $98^1/_4$; $2^1/_2$ pCt. 65. Peru $4^1/_2$ pCt. 82; Sard. 5 pCt. $90^3/_4$; Mex. $19^3/_4$.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 April.

Naar met zekerheid wordt medegedeeld, is de heer *Armand Lévy*, houthandelaar en regter in het handelsgeregt, een der regeringskandidaten voor de aanstaande verkiezingen. Men meent, dat hij veel kans heeft in het zesde distrikt verkozen te worden, tenzij *Jules Favre* zich tegenover hem mogt stellen. Omtrent de officiële kandidatuur in het derde distrikt is nog niets beslist, hoewel het waarschijnlijk is, dat de regering hare keus op generaal *Perrot* zal vestigen. In het achtste distrikt heeft de heer *Perret* reeds zijn maireschap opgegeven, met het oog op zijne kandidatuur, daar hij, hetzij de regering hem voorstelle of niet, zich kandidaat wil stellen. Men zegt, dat de regering in dat distrikt den heer *Bethmont* zal ondersteunen.

De hertog van *Terceira*, door don *Pedro* van Portugal belast, hem te Berlijn bij de huwelijksplegtigheid te vertegenwoordigen, en de toekomstige koningin naar Lissabon te geleiden, wordt te Parijs verwacht.

Uit Spanje verneemt men, dat de koningin in Mei eene reis door de verschillende provinciën zal aanvangen.

Volgens brieven uit Bucharest hebben de kommissarissen de werkzaamheden, welke het onderzoek omtrent de inwendige hervormingen vordert, onderling verdeeld. Zoo onderzoekt sir *Henry Bulwer* de kwestie der kloosters, de heer *Basili* het regtswezen, enz. In het laatst der vorige maand waren zij het omtrent de in te voeren hervormingen nog niet eens geworden; allen komen echter daarin overeen, dat de elementen voor eene goede reorganisatie niet in het land zelf te vinden zijn.

Het *Journal des Debats* bevat over Montenegro een artikel dat geenszins overeenkomt met hetgeen de Oostenrijksche pers deswege zegt. Volgens dat artikel, op geloofwaardige inlichtingen gegrond, zou het ongelijk en het geweld geheel aan de zijde der Turksche overheden, het goed regt geheel aan die der Montenegrijnen zijn.

De *Indépendance Belge*, *le Nord*, *Daily News* en een aantal andere buitenlandsche bladen zijn heden weder aan de post in beslag genomen.

Men begroot het passief van den heer *de Lamartine* op 2 a 3 millioen; de inschrijving ten zijnen voordeele gaat niet zeer vlot; intusschen is te Parijs tot dusverre voor 100,000 fr. ingeschreven.

De inschrijvingen voor de nagelaten betrekkingen van *Orsini* bedragen, zoowel in Engeland als in Italië, reeds eene zeer aanzienlijke som.

Dezer dage verscheen als aangeklaagde voor het geregtshof der Seine zekere *Fossas*, twee en dertig jaar oud, die zich door eene onbeschaamde openhartigheid kenmerkte. Hij was beschuldigd van inbraak bij nacht en de ontvreemding eener geldswaarde van 4960 fr., in papier, goud en zilver, uit het kantoor der gasfabriek van de voorstad Poissonnière. Hij beschreef zijne daad tot in de minste bijzonderheden, om daarmede, zoo hij hoopte, zijne regters gunstig voor zich te stemmen. Toen de President echter aanmerkte, dat die schuldbekentenis tot niets nut was, zoo hij nu ook niet zeide waar hij het gestolene geld verborgen had, antwoordde hij, dat hij dit niet zeggen kon, daar hij zich dit geld had bespaard, om nog iets te bezitten, wanneer zijn straftijd om zou zijn. De gezworenen spraken het schuldig uit, en het hof veroordeelde dezen loozen gast tot vijftien jaar dwangarbeid.

PARIJS, 6 April.

Prins *Napoleon* is ongesteld, en is daardoor verhinderd geweest de inwijding van den boulevard *Sebastopol* op gisteren bij te wonen. Dit feest is geregeld afgeloopen. De illuminatie van dien nieuwen boulevard was zeer fraai en heeft tot laat in den nacht eene ontelbare menigte menschen derwaarts gelokt.

De *Moniteur* deelt een uitvoerig verslag mede van de inwijding. De keizer heeft de municipaliteit van Parijs bedankt voor de verfraaijing van de hoofdstad door den aanleg van den nieuwen boulevard, en voor hare pogingen, om het geluk van de arme klassen te verbeteren, door het daarstellen van meer geschikte woningen. Bij het lezen van de namen der nieuwe straten, heeft de keizer gezegd, dat de nakomelingen bij het lezen van die namen, zich steeds den roem van de Fransche legers, van Rivoli af tot aan Sebastopol toe, zullen herinneren.

De keizer heeft daarna ook het Wetg. Ligchaam dank gezegd voor zijne hulp, en zijne tevredenheid betuigd aan den heer *Haussmann*, prefekt van de Seine, voor de spoedige voltooijing van zulke groote werken.

De nieuwe boulevard loopt van het noordelijk naar het zuidelijk gedeelte der stad, van het stationgebouw van den Oostelijken spoorweg tot aan de barrière d'Enfer, op eene uitgestrektheid van 1600 Ned. ellen.

In 1854 werd tot de verlenging van dien openbaren weg besloten; spoedig daarna werd met de werkzaamheden van den kant der Seine een aanvang gemaakt, en in 1855 waren die reeds geheel voltooid tot de rue des Lombards. In 1856 werd het werk voortgezet tot aan de rue de Rambuteau; in 1857 werd het gedeelte voltooid tusschen de laatstgemelde straat en de rue Grenéta, terwijl het laatste gedeelte, dat thans is ingewijd, in den tijd van zes weken voltooid is. In den tijd van vier jaren is dus een weg tot stand gekomen, die, wat schoonheid betreft, eenig in zijne soort mag worden genoemd, en die binnen een niet verwijderd tijdperk, de geheele hoofdstad van het noorden naar het zuiden zal doorsnijden.

Het officieel dagblad kondigt ook aan, dat prins *Jérôme* geheel hersteld is, dat hij Zondag de mis in de kapel van de Tuileriën heeft bijgewoond, en een bezoek bij den keizer heeft afgelegd.

VERHURING

van HOOILAND nabij en onder EEMNES.

*** Op Woensdag 14 April 1858, zullen te Hilversum in het Logement *het Hof van Holland*, ten overstaan van den Notaris A. PERK, publiek worden verpacht, de volgende perceelen **Hooiland;**
des voormiddags 10 uur:
25 Perceelen onder *EEMNES*,
namiddags 2 uur:
33 Perceelen onder *BLARICUM* } nabij Eemnes.
65 " " *HUIZEN* }

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

Verkooping van Tapisscrie-Goederen.

*** Men zal op Donderdag 8 April 1858, des voormiddags ten 11 ure, in genoemd Lokaal publiek verkoopen: Eene partij BEHANGSELPAPIER, in diverse kwaliteit; alsmede VLOERKLEEDEN, KARPETTEN en KLEEDJES, in verschillende grootte en dessins. — Te zien 2 uren vóór den aanvang der Verkooping.

VRIJWILLIGE VERKOOPING

van Paarden en Rijtuigen

op Dag tot 1 September 1858.

*** Men zal op Zaturdag 10 April 1858, des middags ten 12 ure in het Logement het *Hotel de l'Europe*, aan het Vreeburg te Utrecht, publiek verkoopen:

20 stuks PAARDEN, dienende tot de Diligence onderneming der Heeren *van Gend en Loos*.

3 span KOETSPAARDEN en 1 Dubbelde HIT.

Eenige diverse RIJTUIGEN, waaronder eene elegante TILBURIJ, 6 span TUIGEN, 20 PAARDENDEKENS en 4 HAVERKISTEN.

Zijnde alles des morgens vóór de Verkooping te zien.

*** De Notaris BORRET, residerende te *Utrecht*, zal op *Woensdag den 21 April* 1858, des morgens ten tien ure, op de Hofstede bewoond door *Roelof Ebskamp*, onder *Utrecht*, op *de Hooge Weide*, in het openbaar verkoopen:

14 KOEIJEN, 4 PINKEN, 1 PINKSTIER, 1 ZOG met KEUJEN, 5 PAARDEN, één BOERENWAGEN, benevens eenige BOUW- en MELKGEREEDSCHAPPEN en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Te bezigtigen den dag vóór de verkooping van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure.

*** Op Zaturdag den 24. April 1858, des namiddags ten 5 ure, zal aan het kantoor van Verkoopingen der Notarissen te Utrecht achter St. Pieter, worden geveild en verkocht:

Een kapitaal, onlangs veel verbouwd en goed ingerigt HEERENHUIS, Erf en Grond met ruim Koetshuis en Stalling voor vier paarden, te Utrecht aan de noordzijde van het Vreeburg, wijk C n°. 728, strekkende voor van het Vreeburg tot achter aan de Koestraat, belend aan de eene zijde door den eigendom van de Erven *Schoonhein* en aan de andere zijde door die van den Heer *Weekhout*, kadaster sectie C. n°. 940 en 941, ter inhoudsgrootte van 2 roeden 63 ellen. — Bestaande beneden in eenen met marmeren steenen bevloerden Gang, groote Voorkamer, dito Kamer daaropvolgende en Achterkamer, makende gezamenlijk eene suite; de beiden eersten met schoorsteenen met marmeren Mantels, Keuken met regen- en welwaterspompen, binnenplaats en wijn- en provisiekelders. — Op de eerste étage in groote en kleine Voorkamer, waarvan een met schoorsteen, Achterkamer met nis, voorts klein Vertrek en Provisiekast en op de tweede étage in twee Voorvertrekken, waarvan een met Stookplaats, Dienstbodenkamer, Provisiekast en Droogzolder.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris VAN ZIJDVELD te Utrecht.

TE HUUR:

*** Een **Huis** buiten de Catharijne, uitzigt op Spoor en Leidsche Vaart, bestaande in: 5 Kamers, Zaal met Balcon, Provisie- en Meidekamer, Keuken, Zolder, twee Kelders en Tuin; te aanvaarden 1 Mei a. s.

Een **Huis** in de Bagijnestraat, bestaande in: 8 Kamers, Keuken, Zolder met Meidekamer, Kelder en Plaats; te aanvaarden primo Mei.

Een **Huis** buiten de Wittevrouwe, op Singel, bestaande in: 5 Kamers, Keuken, Mangelkamer, Kelder, Zolder met Meidekamer en Tuin; te aanvaarden 1 Mei.

Deze Huizen zijn te bevragen bij D. DE LEUR Aannemer buiten de Catharijne Poort te Utrecht.

Voor Christelijke Jonkvrouwen,

DIE BELIJDENIS DES GELOOFS HEBBEN AFGELEGD,

is op heden uitgegeven en verzonden door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*:

de DERDE, verbeterde druk, van

DE BESLISSENDE URE.

Toespraken aan eenige jeugdige Vrouwelijke Lidmaten, bij het afleggen harer belijdenis en hare eerste toenadering tot het Avondmaal.

DOOR

Mevr. de Wed. VAN MEERTEN, geb. SCHILPEROORT.

Prijs keurig gebonden, en met een titelvignet *f* 1,10. Ingenaaid 75 Cents.

Bij genoemden Uitgever, wordt voor dit zelfde doel met succes gedebiteerd:

I. Mevr. ELISE VAN CALCAR. *Evangeline.* Het vrouwelijke leven; 2 deeltjes, met vign. Gebonden . . . . *f* 4,00

II. ———————— Feestklanken en Lijdenstoonen. Prijs 70 Cents; gebonden . . . . *f* 1,00

III. A. BIBEN. *Timotheus.* Handboek voor jeugdige Christenen, uitgegeven door Ds. A. P. VAN GRONINGEN. Met fraaije staalgravure; keurig gebonden . . . . *f* 1,50

*** Men zal op Zaturdag den 24. April 1858, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht, achter St. Pieter in het openbaar verkoopen:

N°. 1. Een HUIS met Erf, Grond en Bleekveld, te Utrecht, aan de Oostzijde van de Jufferstraat, nabij het Geertekerkhof, wijk B., N°. 586.

Verhuurd om *f* 3,40 in de week.

N°. 2. Een HUIS met Erf, Grond en Bleekveld te Utrecht, aan de Westzijde van de Jufferstraat, nabij het Geertekerkhof, wijk B., N°. 567.

Verhuurd om *f* 2,10 in de week.

N°s. 3—6. Vier KAMEREN of WONINGEN te Utrecht, buiten de Tolsteegbarrière aan den Krommen Rhijn, in de Visschersteeg, wijk K. N°s. 307, 308*a* en 308*b*.

Te zamen verhuurd om *f* 2.40 in de week.

N°s. 3—6 zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna te zamen worden geveild.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

TE HUUR tegen 1 Mei, e. k.

*** twee à drie Ongemeubileerde BOVENKAMERS, op het vrolijkste gedeelte der stad, een zeer riant uitzigt hebbende en bijzonder geschikt voor Dames. Te bevragen bij den Boekhandelaar S. ALTER, in de Lijnmarkt alhier.

*** Eene DAME vraagt met aanstaande Mei te **huren** bij stille fatsoenlijke Lieden, in een Toehuis, liefst op eene Gracht, twee Ongemeubeleerde KAMERS met Alcove. Reflecterenden gelieven zich te Adresseren met franco brieven onder lett. A., bureau dezer Courant.

WORDT GEVRAAGD:

*** EEN JONGELING tusschen de 15 en 18 jaar oud, een vlugge en duidelijke hand schrijvende en ook vlug rekenende, om in eene zaak te worden opgeleid. Men adressere zich met eigenhandig geschreven brief onder Lett. X. Adres den Heer C. J. VAN DEVENTER Expediteur.

*** Als **Pakhuis knecht** in het Koloniale vak verlangt men een gezond en sterk Persoon, bekwaam in dat vak, liefst Protestantsch, tegen wekelijksch loon naar bekwaamheid. Adres *franco* letter N. bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN EN ZOON.

*** Bij J. MADO is uitgegeven en alom te ontbieden:

GESCHENK voor VERLOOFDEN en PAS GEHUWDEN.

Nieuwe Uitgave naar den derden verbeterden en vermeerderden Druk, uit het Hoogduitsch door Dr. FRIEDRICH WILHELM WEDELER, *Prijs f* 1,20; een wel getoetste en op de ervaring steunende Raadsman voor beide geslachten, vóór en gedurende het Huwelijk.

Ofschoon bij sommigen tegen soortgelijke werken als het bovenstaande vooroordeel bestaat, zoo is het den Uitgever een waar genoegen, de getuigenis van bevoegde Personen te kunnen herhalen, dat dit een werk is, hetwelk alle aanbeveling verdient; affiches met vermelding van den inhoud zijn alom gratis te bekomen.

UIT DE HAND TE KOOP:

*** door verandering van affaire eene welbekende KRUIDENIERS EN TABAKSWINKEL, sedert meer dan 25 jaren uitgeoefend. Informatie in persoon of met franco brieven. Adres Bureau dezer Courant Lett. V.

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een zeer aanbevelenswaardig middel voor *kortademigheid* en *borstkwaal*. C....... D. W., te Veendam, was aan hevige borstkwaal onderhevig, waardoor hij dag noch nacht rust gevoelde, door het sterke hoesten gaf hij veel bloed op en zijne bloedverwanten en vrienden hem als tot een geraamte zien veranderd, hadden alle hoop op herstel opgegeven. Als naar gewoonte echter werkten hier weder de pillen van *Holloway*; gemelde heer dezelven gedurende drie maanden gebruikt hebbende, werdt hij volmaakt genezen en bevindt zich thans beter dan ooit.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen a *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf a *f* 0,50, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

April.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr. N. R.	Barom bij 0.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vocht.	Gev. regen	*Opmerkingen.*
6	2	o.	12.0	759.52	45.3	— 6.3	0.45	0	Bewolkt.
	10	ono.	6.5	62.69	33.1	—11.2	0.69	0	Helder.
7	8	ozo.	4.0	62.42	37.6	— 9.5	0.50	0	Ligt bewolkt.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 6 April 1858.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2 1/2 pCt.	63 5/8	63 3/4	63 11/16
dito dito	3 "	75 3/4		
dito dito	4 "	96 3/4		
Amortisatie-Sijndikaat	3 1/2 "	91 7/8	92 1/8	92
Handelmaatschappij .	4 1/2 "	133 7/8	134	
Oost-Indische Leening	4 "	95 3/4		
BELGIË.				
Certifik. bij *Rotschild*	2 1/2 pCt.	51 13/16		
SPANJE				
Obligatien	1 1/2 pCt.	25 7/8	25 15/16	
Binnenl. Schuld . . .	3 "	37 5/16		
Amortisable		6 15/16	7	
Bewijzen Koepons . . .		4 15/11		
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	45 5/8	45 3/4	45 5/8
dito 1856.	3 "	44 5/8	44 11/16	
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.*	5 "	104 3/8		
Obligat. 1828 & 1829	5 "	102 1/8		
Certifikat. 1831 & 1833	5 "	91 1/8		
Certifikaten 1840. . .	4 "	83 7/8	84	
Cert. bij *Stieglitz* . .	4 "	83 7/8		
dito 5e Serie	5 "	96 1/2		
dito 1855 6e Serie. .	5 "	99 13/16	99 15/16	99 13/16
Inschr. in Assign. . .	6 "	63 3/4		
Cert. van Assign.	6 "	64 15/16		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		153 1/2	143 3/4	
Obligatiën.	4 pCt.	78 5/8	78 3/4	
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek . . .	5 "	72 13/16		
Oblig. Rente Am. . .	5 "	85 11/16	85 15/16	85 17/16
dito dito Nat. 1854.	5 "	75 13/16	76	75 15/16
dito dito	2 1/2 "	37 7/8	37 15/16	
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855 . 100 £		13 11/16	14	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu 4 3/8	"	31 1/2		
Mexiko. Obl.	"	18 11/16		
N.-Am. Illin. Obl. C. B. 7	"	85 1/4	85 1/2	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 82
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Vervolg en slot der zitting van Dingsdag 30 Maart.

De heer *v. Hoytema* zegt, dat de meening der komm. niet geweest is, al de voorwaarden te laten blijven bestaan; het vrije beheer moet dadelijk aan de stad overgaan. Wat aangaat de *f* 12,500, zegt Spr., dat die niet voortkomen uit eene leening bij aandeelen: — de komm. van beheer heeft de *f* 34,900 opgenomen. Spr. veronderstelt dat de aandeelhouders hunne toestemming daartoe hebben gegeven, alsook om de rente van de resterende *f* 12,500 te betalen uit de opbrengst van het gebouw. Als de stad nu niet die *f* 12,500 betaalt, maar de rente garandeert, dan zal de zaak nog meer in verwarring komen.

De heer *Hengelaar* zou eene prealabele verstandhouding met de aandeelhouders ook daarom wenschelijk achten, wijl hij het niet goedkeurt dat de stad het beheer heeft bij eene strekking gelijk de tegenwoordige; maar wel om het zijne oorspronkelijke bestemming te geven, of, zoo dat te veel mogt kosten, het te verhuren. Overigens zegt Spr., dat de aandeelhouders, volgens het voorstel der komm. toch regt er op zouden behouden dat jaarlijks verantwoording worde afgelegd.

De heer *Voswinkel* komt terug op de aanmerking van het kostbaar beheer, en vraagt, of dat beheer goedkooper zal worden als de stad eerst *f* 105000 had gegeven voor de aflossingen? Hij heeft ook nooit gehoord, dat het gebouw moest worden overgenomen om er winst van te hebben.

De heer *v. Cleeff* zegt, dat bij de komm. van opbouw het denkbeeld altijd is geweest dat de zaak zeer wel tot stand konde komen met *f* 125,000 à *f* 130,000, waarvoor de leening van *f* 125,000 is uitgeschreven, waarvan een honderd aandeelen waren geplaatst. — Na het verkrijgen der gronden, bekwam de architekt elders een anderen werkkring, en aan den nieuw benoemden stads-kameraar wierd de uitvoering van het plan opgedragen, die het onraadzaam oordeelde dit uit te voeren; er werd een ander plan aan den stedelijken Raad ingediend, dat verscheidene duizenden meer zoude kosten, en aan wien de beslissing wierd overgelaten de zaak te beëindigen of het nieuwe plan te volgen. In komm. gesteld, werd geadviseerd het nieuwe plan te volgen; men meende dat, als men over *f* 130 000 konde beschikken, de zaak wel tot stand konde komen, als de afwerking van het gebouw later geschiedde; de Raad vereenigde zich hiermede en besloot 25 aandeelen te nemen en *f* 5000 te geven; men sprak over de verdere regeling en alzoo werd hieraan gevolg gegeven. Gedurende den opbouw besloot men het gebouw met gas te verlichten, hierdoor werden de uitgaven van het mobilair alweder vermeerderd; met voorkennis van den Burg. werd er geld opgenomen, de Prov. Staten hebben de kosten gedragen tot het gereedmaken van de groote zaal, de deelhebbers die de aanspraak hadden op de uitkeering van het dividend hebben hiervan afgezien, en met dat al is het gebouw nog niet kunnen voltooid worden. Zes à 7 jaren na het in gebruik nemen der inrigting bleek nog hoe veel er aan ontbrak. Maar welke opofferingen, vraagt Spr., heeft de stad gedaan waarvan in het rapport gesproken wordt. Slechts ééne, dat zij nl. gebruik gemaakt heeft van de lokalen zonder daarvoor iets te betalen, dan vergoeding van verlichting, verwarming, schoonmaken, bediening. Het gevolg daarvan is dat de opgenomen gelden nog niet zijn afgelost kunnen worden.

Uit aanmerking van het reeds vergevorderd uur wordt Spr. door den Voorz. uitgenoodigd, zijne rede, in eene op morgen ten 12½ ure te houden zitting voort te zetten, en gaat mitsdien de verg. uiteen.

Zitting van Woensdag 31 Maart.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 20 leden. Afwezig de heeren *Mulder, Trip, v. Veersen, v. Stirum, Ram, v. Lier* en *Schuller.*

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het rapport betreffende het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

De *Voorz.* zal niet in retrospektieve beschouwingen treden, doch het komt hem voor, dat, wat betreft de sted. administratie, de zaak niet in verwarden toestand is. De stad behoeft niet te doen dan hare verpligting nakomen. Spr. deelt niet de meening, dat het gebouw uitsluitend voor kunsten en wetenschappen zou moeten dienen; hoofdzakelijk, ja, maar ook voor feesten als anderzins; de oude koncertzaal diende daar ook voor. Het was een gunstige toestand voor de stad, dat zij op die wijze in de gelegenheid werd gesteld een gebouw te erlangen, waaraan groote behoefte bestond. Spr. deelt dus niet de meening, dat deze zaak door een vorig bestuur minder juist is ingezien. Hij zal zich verder van de diskussiën onthouden, doch moet er nog op wijzen, dat men én aan de komm. voor de oprigting én aan de komm. van beheer grooten dank verschuldigd is, daar zij met veel welwillendheid tijd noch moeite hebben ontzien. Ook de aandeelhouders hebben veel welwillendheid betoond, doch zijn eigenlijk aan het slechtste eind, waarom Spr. het wenschelijk acht, dat iets voor hen zou kunnen worden gedaan. Spr. deelt niet de zienswijze, dat men de aandeelen zoo laag zal kunnen inkoopen, daar men ze tot dusver veelal niet onder 70 pCt. heeft willen afstaan. Spr. weet niet of het wel wenschelijk is, dat het beheer nu reeds aan de stad komt; het kan moeijelijkheden opleveren. Spr. gelooft dat het gebouw voor andere einden, dan met kunsten en wetenschappen in verband staande, is opgerigt, maar men kan eene andere meening aankleven en dan zal dit veel invloed op de inkomsten uitoefenen. De stad administreert ook niet altijd het goedkoopst; men heeft het gebruik van alle lokalen die men noodig heeft, en de komm. behartigt bijna nog meer het belang der stad dan dat der aandeelhouders. Spr. ziet dus geen voordeel in dien overgang van het beheer.

De heer *v. Cleeff* acht het van groot belang dat de zaak nu beslist worde. Van den aanvang af, zegt Spr., heeft men alles op de toekomst geschoven. Niets is op regtskundigen vorm geschoeid, maar op beloften en verzekeringen. De komm. heeft de verbetering van het gebouw door den raad laten beslissen en toen is besloten het gebouw, zoo als het thans is, op te rigten met het vooruitzigt, dat het in de toekomst zooveel zou kunnen opbrengen, dat daarvan alles zou kunnen worden afgedaan. — Is het nu *quand même* te doen om meester van het gebouw te worden voor een geringen prijs? dat, zegt Spr., kan niet zijn, dat slaat het vertrouwen geheel in den grond. De aandeelhouders hadden in al die jaren kunnen genieten 1½ pCt., dat door de prov. is gegarandeerd; dat geld is echter alles besteed voor het gebouw, waarvan de stad gebruik heeft gemaakt zonder iets te vergoeden. De komm. heeft dus gelden moeten opnemen, want toen het gebouw stond, moest het in werking worden gebragt. Nadat *f* 21,000 er aan waren opgeofferd, heeft men de deelhebbers gevraagd, om nog eens te helpen, maar zij hebben geweigerd; — de Provinciale Staten hebben daaromtrent zekere welwillendheid betoond. Na drie jaren heeft men gezien dat men geen gunstige resultaten kreeg, en dat de zaak op die wijze niet kon loopen. In 1854 of 1855 is die toestand aan den raad blootgelegd, en men heeft toen eene komm. benoemd om te onderzoeken, wat in deze het wenschelijkst was, doch er is niets gedaan. Het beheer, zegt Spr., kan niet goedkooper gevoerd worden, en als de stad hetzelve voert, zullen onder een anderen vorm jaarlijks meerdere sommen worden gevorderd. Het eenige voordeel, dat het gebouw afwerpt is van de lokalen, die niet bij de stad in gebruik zijn, en daarvan kunnen de onkosten nimmer bestreden worden. Bovendien kan men zeggen, dat het beheer eigenlijk van den beginne af aan de stad is geweest, want de aandeelhouders komen niet op, en de benoeming geschiedt sedert 8 à 10 jaren door Burg. en Weth., en Spr. wenschte wel gaarne van die betrekking ontslagen te zijn geweest en had wel gehoopt dat andere leden zich de zaak hadden aangetrokken. Wanneer voor de lokalen, die de stad gebruikt, geene vergoeding gegeven wordt, kan niet alleen nimmer eenige rentebetaling geschieden, maar zal men steeds meer en meer besteden voor reparatiekosten. Volgens Spr's. meening, moet worden beslist of men voor het gebruik der lokalen zal betalen; of wil men het beheer overnemen, dan moet men dat niet doen door de aandeelen te depreciëeren, en het krediet der stad te schokken. Er is, zegt Spr., besloten, dat er een korenbeurs opgerigt zal worden, men hoort er niets van; als eene vereeniging van kooplieden nu eens de noodige gelden aanbood, en de stad garandeerde binnen 30 jaren de gelden, bij jaarlijksche termijnen af te lossen, en na de eerste aflossing over het gebruik der lokalen disponeerde, zonder vergoeding, zou men dan zoo iets kunnen goedkeuren?

De *Voorz.* zegt, dat B. en W. slechts overeenkomstig de statuten gehandeld hebben, door, toen de deelhebbers niet opkwamen, zelven de kommissarissen aan te wijzen; zij hebben de aftredende kommissarissen verzocht hunne betrekking te blijven waarnemen; dezen zijn echter gekommitteerden van de deelhebbers. — Spr. merkt nog op, dat hij zich bij overname van het beheer niet verzekerd houdt, dat de Staten de renten zullen blijven betalen.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat het onderwerp der beraadslaging hem aanvankelijk zeer duister is voorgekomen, en dat de overwegingen in dezen raad, ook die in de vergadering der provinciale staten op hem een ongunstigen indruk maakten. Het scheen dat omtrent het gebouw voor kunsten en wetenschappen eene onzekerheid van regten en verpligtingen bestond die bijna niet was op te lossen. Uit de laatste diskussiën is hem gebleken, dat ook voor de andere leden dezer vergadering die duisterheid bestond, zoo zelfs dat een der leden van de komm., die de zaak onderzocht heeft, vermeende dat de eigendom van dat gebouw in de lucht hing. Evenwel, naar mate hij de zaak naauwkeuriger heeft nagegaan, is die indruk minder ongunstig geworden. Hij wil niet ontkennen dat de regelmatigheid in de behandeling dikwijls ontbroken heeft; de besluiten van den raad zijn niet stellig en duidelijk, en met de geldschieters, die het gebouw hebben opgerigt, zijn geene overeenkomsten gesloten die de regten en verpligtingen naauwkeurig omschreven. Doch die anomalie is niet zonder voorbeeld; en het is Spr. voorgekomen, dat men zich uit de historische herinneringen zeer goed verklaren kan, hoe de zaak in dien toestand is gekomen, waarin zij zich thans voordoet; en tevens hoe men de betrekking tusschen de stad en de geldschieters thans beschouwen moet. De vraag wie eigenaar is van het gebouw voor kunsten en wetenschappen, komt Spr. niet twijfelachtig voor. Dit gebouw is de herbouw van de oude stads koncertzaal, en de stad heeft nooit opgehouden daarvan eigenares te zijn. Die zaal, waarop de Utrechtschen steeds veel prijs hebben gesteld, was een deel van het koor der Mariakerk. Onder koning *Lodewijk* werd zij tijdelijk ten gebruike afgestaan om voor 's konings schouwburg te dienen, dewijl de bestaande schouwburg afgebrand was. Toen zij later weder in gebruik kon genomen worden, moesten er groote kosten besteed worden om ze in orde te brengen. Daar het stedelijk bestuur huiverig was om die uitgaven te doen, bragten de ingezetenen, liefhebbers van het koncert, de noodige som daarvoor bijeen. Spr. kan dit getuigen want hij nam er zelf deel aan. Dit was een vrijwillig geschenk, en het kwam bij niemand op, dat daaruit eenig regt op het gebouw zoude ontstaan. Dit is eenigzins het precedent dat later, met wijziging gevolgd is. De Mariakerk werd afgebroken en de zaal stond daar als een misvormd overblijfsel; zij werd zelfs bouwvallig en er zouden groote kosten noodig zijn geweest om ze in stand te houden. Toen rees bij allen die prijsstelden op schoone kunsten, het denkbeeld, een grooter gebouw in de plaats te zetten; het gemeentebestuur deinsde echter terug, om dat van stads wege te doen; het wilde wel bijdragen en ondersteunen; men is daarom weder op dezelfde wijze als vroeger te werk gegaan, en dat was eene daad van groote welwillendheid van de aanzienlijkste ingezetenen, — dat was niet eene leening aan de stad en men werd ook niet eigenaar van de zaal, die men afbrak en op grooter schaal herbouwde; maar het was in zeker opzigt eene lofwaardige mildheid, want niemand stelde zich voor, dat het eene geldbelegging was; men bouwde voor de stad en vergenoegde zich met de belofte, dat de stad langzamerhand het geld terug zou geven. Men kan dus, vervolgt Spr., zeggen, dat de stad oorspronkelijk gezegd heeft, als gij het voor ons daarstelt, zullen wij het kapitaal daaraan besteed teruggeven. Nu deed zich de zwarigheid op, dat het geld niet toereikend was, toen heeft de stad ook aandeelen genomen en zich als het ware toegevoegd aan hen, die het gebouw voor haar oprigtten. Tegelijk is echter bepaald, dat ten einde de aandeelhouders eenige renten zouden kunnen hebben, aan hen ook het bestuur zou worden overgelaten en zij het beheer van het gebouw zouden hebben, tot zoolang de aandeelen zouden zijn afgelost. Spr. gelooft dus, dat men zou kunnen zeggen, dat de komm. van beheer eene vennootschap van al de aandeelhouders vertegenwoordigt. De provincie, vervolgt Spr., heeft ook belangstelling getoond en beloofd, voor de aktiën die niet uitgeloot waren 1½ % rente; bovendien heeft zij eene zekere som gegeven; en toen hebben de aandeelhouders toegestemd, dat die gelden niet zouden worden gebezigd tot gedeeltelijke teruggave of rentebetaling, maar om het gebouw te voltooijen. Met dit alles werd het nog niet voltooid, en toen zijn de aandeelhouders door eene geld-opname der komm. zelven debiteurs geworden. Ook dat is geen ongewone toestand; wanneer aktiehouders niet geneigd zijn meer bij te dragen, gebeurt het dikwijls dat zij geldopnemers worden. Ook voor meubelen was geld noodig. Doordien aan de komm. van wege het stedel. best. hulp is toegezegd, heeft zij hiervoor geld geleend en is zij in finantiëele moeijelijkheden gekomen, die zoo ernstig zijn, dat de komm. eene schuld van *f* 12,700 ten haren laste heeft; die schuld is heilig en moet voldaan worden. De verdere toestand komt Spr. voor deze te zijn: het gebouw is nog niet voltooid; zal het voldoen, dan moeten er nog vrij aanzienlijke sommen besteed worden; wie zal dat doen? — het is zelfs in slechten staat van onderhoud, niet door de schuld der komm.; zij had geleend en kon niet meer leenen — ook dat moet overwogen en daarin moet voorzien worden. De raad, zegt Spr., moet zich dus verschillende punten voorstellen: 1. Is er eene regeling noodig ten opzigte der geldschieters, 2. moet eene som bestemd worden om het gebouw te voltooijen; 3. hoe het gebouw geëxploiteerd zal worden. Spr's overtuiging is, dat als men dit alles goed wil regelen, men in overleg moet treden met de geldleeners; hun toestand is te ongunstig, — het beheer is eigenlijk voor hen, maar zij hebben het grootendeels overgelaten aan het stedelijk bestuur; doch blijven nu de geldschieters in denzelfden toestand, dan is de taak der komm. altijd hoogst moeijelijk, daar zij én het belang der geldschieters, die haar kommitteren, én dat der stad moet behartigen, dat nu lijnregt tegenover elkander staat. Men zou dus, meent Spr., in overleg moeten treden met de geldschieters, ten einde hen tevreden te stellen, den strijd dier belangen op te heffen en den toestand te verbeteren. Maar ook met de prov. moet men in overleg treden, wijl die bij den afkoop der aktiën van de aanvaarde verpligting ontheven zou worden; doch die zou dan gewis niet weigeren een ekwivalent uit te keeren. Aan de eene zijde moet Spr. nog zeggen, dat hij volkomen hulde doet aan de welwillendheid der aandeelhouders, maar aan de andere zijde ligt daarin juist de grond, dat het geene groote onbillijkheid is, als zij ten slotte eenig verlies zouden dragen, want de stad voldoet reeds volkomen aan hare verpligting, als zij in eens volgens de berekenbare waarde aflost. Spr. zou dus er voor zijn, niet zooveel meer te geven dan de aandeelen waard zijn. In het algemeen is men niet geneigd om iets wat kans oplevert voor de zuivere waarde af te staan; Spr. zoude ook gezind zijn, aan de aandeelhouders wat meer dan de waarde toe te staan. Dit zoude voor hen eene tegemoetkoming zijn voor de teleurstelling van het gemis van rente. Die schikking is voor hen en voor de stad wenschelijk, dewijl daardoor de moeijelijkheden van het beheer vervallen. — Het beheer van wege de stad, zegt Spr., behoeft niet meer kostbaar te zijn,

dit hangt alleen af van de wijze waarop het geregeld wordt. — Wat betreft de bestemming van het gebouw, Spr. meent dat het bestemd is tot elke onberispelijke aanwending van alle gebouwen, en het is zonder grond dat men daarover klaagt, en degeen die zulke klagten aanmoedigt bewijst eene slechte dienst aan zijne medeburgers. Het is, zegt Spr., geene onbehoorlijke konkurrentie; ook is het er verre van af, dat de lokalen, aan den een met gunst gegeven, aan den ander onthouden worden: zij worden juist zoo duur mogelijk verhuurd, en daarin ligt dus juist in de gegeven omstandigheden voordeel voor hen die zich beklagen. Het kan dus niet berispelijk zijn, dat de stad van hare gebouwen alle mogelijke gebruik maakt. Spr. gelooft dus, dat er in dit opzigt ook geene moeijelijkheden zijn; doch dat men ze, zoo zij er waren, voor rekening der komm. kon laten, daartegen moet Spr. opkomen. Als men, vervolgt Spr., voorspiegelt, dat het aanstootelijk was, dat *Lavergne* er tooneelvoorstellingen in gaf, omdat vrome menschen er verg. in hielden, dan gelooft Spr., dat dit een verkeerd begrip is; lieden, die zich aan tooneelvertooningen ergeren, moeten elders gaan waar geen schouwburgen zijn. Men moet zich van dergelijke opvattingen los maken, en geen blaam werpen op de komm. — Als slotsom zijner beschouwingen stelt Spr. alsnu voor, B. en W. uit te noodigen in onderhandeling te treden met de aandeelhouders, om te beproeven eene overeenkomst te treffen tot afkoop der aandeelen; — met de Prov. Staten, om te beproeven of ten opzigte van de bijdrage der prov. eene schikking zal kunnen getroffen worden; — vervolgens te besluiten, dat de stad de schuld van *f* 12700 voldoen zal en het gebouw zal doen afwerken; — de komm. van beheer na afrekening te ontslaan en het bestuur der stad in hare plaats te stellen.

Den heer *Voswinkel* is het voorgekomen, dat de voordragten omtrent de geschiedenis der zaak, wat betreft het feitelijke, tamelijk eenstemmig zijn; alleen de gevolgtrekkingen en beschouwingen loopen uit elkaâr. De bestrijders van de konklusie van het rapp. verschillen omtrent de belangeloosheid der geldschieters; in het rapport schemert door, dat die niet zoo geheel is aan te nemen, getuige o. a., dat men veel moeite heeft gehad om het geld bijeen te krijgen. Ieder zal erkennen, dat de zaak ingewikkeld is, en dat moest eene reden zijn om haar op een zuiver standpunt te brengen. Het doet Spr. genoegen, dat de heer *Ackersdijck* instemt, dat het beheer moet overgaan aan de stad. Aan beheer wil Spr. niet hechten het denkbeeld van eigendom; de komm. heeft dat woord gebezigd, omdat het toevallig in de statuten staat; Spr. laat in het midden of de stad eigenares is of niet. Spr. is het met den Voorz. eens, dat men niet meer moet terug komen op wat gebeurd is, en zegt dat de vraag eenvoudig is hoe de zaken nu staan? Hij gelooft, dat de leden der komm. van beheer meer tijd en moeite aan de zaak hebben besteed dan hij welligt zelf zou gedaan hebben, en daarom bevreemdt het hem, dat hij zoo veel voorliefde voor dat beheer bespeurt. De zaak zou *f* 125,000 kosten en kost *f* 180,000, en nu is nog geld noodig voor de voltooijing. Men geve die heeren het voorgeschotene terug; niet omdat het gebouw er door verbeterd, maar omdat het ten behoeve van hetzelve gebruikt is. — Spr. beweert dat het veel meer gekost heeft dan noodig ware geweest — men trekke het beheer aan de stad, niet omdat men geen vertrouwen in de komm. stelt, maar wijl verscheidene redenen het wenschelijk maken tot een zuiveren stand van zaken te komen, terwijl men bovendien de komm. daardoor eene dienst bewijst. — De heer *Ackersdijck* vervolgt Spr., zegt, dat de krediteuren debiteuren zijn geworden; maar Spr. gelooft, dat als men de aandeelhouders opriep, men niet één hunner zou kunnen noodzaken tot een bedrag in de betaling der *f* 12700. De stad, heeft men gezegd, heeft niets gedaan, zelfs geene vergoeding voor het gebruik der lokalen gegeven; Spr. meent, dat *f* 1900 per jaar voor vuur en licht, waaronder huur begrepen wordt, ruim genoeg is, maar verlangt men nog *f* 2000 voor huur, ja, dan is het natuurlijk dat daaruit de *f* 20000 afgelost konden worden, de stad zou op die wijze de melkkoe worden, om de schade der aandeelhouders te dekken, daarom kan de tegenwoordige toestand, herhaalt Spr., niet voortduren, en als de aandeelhouders voor zeker bedrag hunne aandeelen niet wilden afstaan, dan zou hij wenschen dat men voortging met jaarlijks *f* 3000 af te lossen, en dan gelooft hij dat de aandeelhouders geen reden hebben om wantrouwen in de stad te stellen. Spr. moet tegenspreken dat de kans daardoor de waarde der aandeelen zou verhoogen; hij erkent wel dat de aktiehouders niet de laagste waarde moeten hebben, maar als zij hun belang niet kennen, dan moet men met de aflossing voortgaan en dan zullen zij van zelven hunne aandeelen komen aanbieden. De kosten, zegt men, zullen nooit worden gedekt, maar dan vraagt Spr., in welken toestand de komm. en het gebouw dan met ter tijd zullen komen, als zij de *f* 12,700 krijgt, het gebouw afgewerkt wordt, het beheer aan haar verblijft en van wege de stad niets meer betaald wordt dan nu? Zij zal dan na eenigen tijd weêr geld moeten vragen. Ware Spr. lid van de komm., hij wilde niet langer in dien toestand zijn, en ware hij in de plaats van den burgemeester, zou hij ook dien toestand niet begeeren, en al had de stad geen gulden provenu te wachten, hij zou, om zoo te zeggen, baas willen zijn. Het doel is geweest, dat de stad in bezit van het gebouw zou komen, en komt men nu niet tot een besluit, dan komt men na 22 jaren toch in dezelfde omstandigheid. Spr. gelooft wel dat men de medewerking noodig heeft van de komm. van beheer, maar overigens is het eene zaak van uitvoering, van het stedbestuur die reeds veel te veel besproken is. Als het beheer niet geheel overgaat, kan men niet toestemmen, om de schuld te betalen en het gebouw te laten afwerken. — Men heeft gesproken van de korenbeurs: daaromtrent brengt Spr. in het voorbijgaan in het midden, dat als de handelsstand verzekerd is van de medewerking der stad, hij gelooft dat een enkel man te vinden ware om het denkbeeld der daarstelling te verwezenlijken. Spr. neemt daarom akte van de vooruitzigten daaromtrent door den heer *v. Cleeff* geopend, en zegt, dat ter gelegener tijd misschien in deze een voorstel kan geschieden. — Er is gezegd dat men in het belang van het vertrouwen in de stad veel voor de aktiën moet geven. Spr. erkent, dat die de gelden voorgeschoten hebben, dank verdienen, maar het is niet belangloos geschied. Men heeft op de toekomst gehoopt en is teleurgesteld, zegt men, men heeft alles allergunstigst voorgedragen maar de gang van zaken is anders uitgevallen, en dat raadpiegende, kan men ook voorspellen, dat er geen vooruitzigt is op eenig voordeel, om de zaak onder het tegenwoordig beheer te laten en gevolg te geven aan vertrouwelijke beloften, die in der tijd mogten gedaan zijn, acht Spr. niet uitvoerbaar en onregelmatig. Spr. eindigt tot aanbeveling, om de konklusie van het rapport, al is het ook met eene enkele wijziging, aan te nemen, als men de zaak ten beste wil zien afloopen.

De heer *v. Hoytema* zegt dat de komm. voor hare verantwoording verpligt is op het verledene terug te komen. In de eerste verg. betreffende de zaak in kwestie is besloten, eene leening aan te gaan en al de onkosten daaronder te begrijpen. Later heeft men besloten *f* 125,000 te negotieren, ten einde *f* 20,000 voor ameublement, enz. over te houden. De onkosten voor het gebouw waren toen slechts op *f* 105,000 geraamd. Daarna worden de kosten geraamd op *f* 130,000, en men laat de leening op *f* 125 m. bestaan. Voegt er alleen *f* 5000 van de stad bij. Bij de vroegere raming vergeleken, wist men nu van te voren dat er *zeker f* 20,000 zou te kort komen. De uitslag heeft bewezen dat het bij de *f* 39,000 is geweest. En toch heeft men de uitvoering aan eene komm. opgedragen. Dit, zegt Spr., heeft de komm. uit den raad geleid tot het denkbeeld, dat, op zijn minst genomen, vrij aardig gehandeld was. Bij inzage der papieren had men kunnen zien, dat geene grootere inkomsten verwacht worden dan *f* 2000 per jaar. Men ging echter aan het werk. In het bestek van aanneming was het afwerken niet begrepen, en als men dan eene komm. benoemd heeft om de zaak te administreren, en die eene schuld heeft moeten maken om in het belang der zaak het gebouw te voltooijen, dan is men toch zedelijkerwijze verpligt tot restitutie. — De heer *Ackersdijck* heeft den regtstoestand eenigzins getracht te kwalificeeren en heeft tot debiteurs voor die schuld de ongelukkige aandeelhouders genomen; maar juist hier, zegt Spr., komt de naauwkeurige kennis der daadzaken te pas, en uit de stukken blijkt, dat zij geweigerd hebben debiteurs te worden, — zij wilden het geld niet geven; en zal men nu, vraagt Spr., beweren, dat de komm. het geld daarna toen op hun naam heeft kunnen opnemen? Dit echter acht Spr. hier van minder gewigt, daar de heer *Ackersdijck* hier in zijn voorstel ook geen gevolg aan geeft. Wat betreft de eigendomskwestie, is de komm. uit den raad van oordeel, dat, hoezeer de grond aan de stad behoort, niet kan aangenomen worden, dat het daarop voor het geld der aandeelhouders geplaatst gebouw ook het eigendom der stad is, als bovendien nog in de statuten staat, dat de stad geen eigenares kan worden, voor alle aandeelen zijn afgelost. Die uitdrukking is wel niet gelukkig gekozen, maar het vrije beheer heeft de stad niet. Daar vloeit echter ook niet uit voort dat de aandeelhouders eigenaren zouden zijn. Dat is ongerijmd, en heeft de komm. niet beweerd. Betreffende het voorstel van den heer *Ackersdijck* merkt Spr. op, dat, als men de 20 aandeelen wil garanderen, men daarna niet met de aandeelhouders kan onderhandelen, wijl dan de aktiën dadelijk gerezen zijn.

De heer *de Jong v. Beek en Donk* verklaart, dat in weerwil van de redeneringen van den heer *Pabst*, waarmede deze alsnu zijn voorstel heeft toegelicht, en die de Spreker niet wil geacht worden goed te keuren, hij echter, om redenen vroeger ontwikkeld, voor dat voorstel zal stemmen.

De heer *v. Hoytema* merkt aan, dat de komm. niet voorstelt met de aandeelhouders te onderhandelen omtrent de overname der aktiën, maar over de dadelijke overdragt van het beheer tegen garantie der 20 aandeelen door de stad.

De heer *Ackersdijck* hecht wel eenigzins aan de juistheid van het begrip, waarvan men de zaak beoordeelt, en de voorstelling dat de stad eigenares is, komt hem van groot gewigt voor. De geldschieters hebben geen regt van eigendom verkregen, zij hebben alleen verlangd en bedongen, dat zij tot dat het kapitaal was afgelost rente zouden genieten door het beheer. Wat betreft de vraag wie debiteurs zijn van de laatste schuld, daarbij zal Spr. niet stilstaan; het is niet denkbaar, dat er geene zijn; doch hoe dat zij, de stad is zedelijk verpligt tot de teruggave. — Als de aandeelhouders, zegt Spr., op zijn voorstel terug komende, hun belang raadplegen, zullen zij de te doene aanbiedingen aannemen, doch zoo er enkele waren die dat niet deelen, zoo kan toch het beheer aan de stad overgaan, want men moet toch aannemen, dat zij te zamen kunnen besluiten; wanneer de meerderheid overtuigd is, dat door die overdragt van beheer hun belang bevorderd wordt, ook zelfs indien zij hunne aandeelen niet overgeven. Is dat het geval dan stelt Spr. zich voor, dat de recalcitrante aandeelhouders, ondervindende, dat hun toestand veel ongunstiger is wanneer zij de uitlooting moeten afwachten, zullen toestemmen in den afkoop. Spr. houdt dus den overgang niet voor onuitvoerbaar, maar dan moet men ook niet te vo en andere verpligtingen op zich nemen.

De heer *Pabst* meent dat het voorstel van den heer *Ackersdijck* lijnregt strijdt met het zijne, wijl men, door te beslissen, voor men weet of de aandeelhouders zullen toegeven, veel kan prejudicieren, zoo zullen de aandeelen merkelijk rijzen als bepaald zal zijn, dat de stad betaalt *f* 12700 schuld, en het gebouw afmaakt. Spr. wenscht te onderhandelen over de overname tegen de tegenwoordige waarde. Men moet de positie der aandeelhouders noch verbeteren noch verergeren, en hen niet in dien toestand brengen dat zij van zelven de aandeelen aanbieden. Voor te stellen, dat de stad het beheer zal voeren, en alles te laten zoo het is, acht Spr. ongeoorloofd, met het oog op de eerst aangegane verbindtenis. Als Spr. aandeelhouder was zou hij er oogenblikkelijk in toestemmen, wijl hij gelooft dat de stad, bij strijd van belangen, steeds ook die der aandeelhouders op het oog zou houden. Spr. weet ook niet waarom men vooraf met de Staten in overleg moet treden, want de prov. Staten zullen geen reden hebben om wat zij eens verzekerd hebben terug te nemen, alleen omdat de stad alle aandeelen voor hare rekening heeft genomen. Spr. komt ten slotte nog terug op hetgeen de heer *Ackersdijck* heeft gesproken betreffende hetgeen bij eene vorige gelegenheid ter zake van het gebruik van het gebouw door hem is gezegd. Het gebouw is niet voor schouwburg ingerigt, en bovendien heeft men een goeden schouwburg. Er bestaat bij een deel der natie zeker vooroordeel tegen de schouwburgen, en dat eerbiedigt Spr. niet voor zoover het geldt om geen schouwburg te hebben, maar voor zoover betreft om te beletten dat dit gebouw, dat tot verhevener doeleinden is opgerigt, daartoe gebezigd worde. Spr. moet er zich ook tegen verklaren, dat de stad zou mogen konkurreren tegen de ingezetenen.

De *Voorz.* merkt aan, dat het voorstel van den heer *Ackersdijck* in dier voege is geformuleerd, dat niet tot het [illegible] worden overgegaan, alvorens omtrent het 1e beslist is.

De heer *Ackersdijck* ziet juist in zijn voorstel dezelfde strekking als in dat van den heer *Pabst*. Spr. verlangt ook, dat in onderhandeling getreden worde, maar daarbij wijst hij aan wat daarna zal gedaan worden, terwijl de heer *Pabst*, die zoozeer die aandeelhouders verdedigt, te gelijk zegt, dat men hun niets meer geven kan dan de aandeelen waard zijn, waardoor dan toch voor hen alle grond voor de aanneming vervalt. De billijkheid, zoo wel als het belang om den onzekeren toestand te doen ophouden, vorderen, dat die stad zich eenige opoffering getrooste.

De heer *Voswinkel* merkt aan, dat als men verlangt dat de aandeelhouders de aandeelen zullen overgeven, zij toch de voorwaarden dienen te kennen. De komm. geeft voorwaarden aan waarop omtrent de overdragt van het beheer kan worden onderhandeld, maar bij aanneming der voorstellen van de heeren *Pabst* en *Ackersdijck* zal men de noodige klem bij de onderhandelingen missen.

De heer *de Muralt* stelt als amend. op de konklusie van het rapp. voor, bij de twee eerste punten de voorwaarde te stellen dat uit de opbrengsten van het gebouw de renten van de *f* 12700 voor de over te nemen schuld en *f* 7000 voor de afwerking van het gebouw zullen betaald worden.

De heer *Pabst* veranderd den in zijn voorstel gestelden termijn van 2 in 4 maanden; waarop dit voorstel, in stemming gebragt, met 10 stemmen tegen die der HH. *Bosch*, *Voswinkel*, *v. Hoytema*, *Boer*, *v. Diele*, *Ackersdijck*, *de Muralt* en *Karsten* wordt aangenomen, komende daardoor het voorstel van den heer *Ackersdijck* te vervallen.

De heer *v. Cleeff* heeft zich gedurende deze stemming verwijderd.

Aan de orde is: de verordening betreffende het getal openbare gemeente scholen. — zonder omvraag goedgekeurd, even als de verordening tot regeling van het getal en de bezoldiging der openbare onderwijzers.

Aan de orde is alsnu het ontwerp besluit tot aanvulling der stedelijke begrooting voor 1858, naar aanleiding der wet op het onderwijs.

De heer *v. Hoytema* doet hulde aan B. en W. voor de wijze waarop zij de zaak hebben ingerigt, doch meent, dat het eindcijfer zal blijken niet hoog genoeg te zijn, daar voor schoolbehoeften, brandstoffen, enz., veel meer zal noodig zijn, dan is uitgetrokken.

De *Voorz.* wil zich niet aansprakelijk stellen, dat op den een of anderen post niet te veel of te weinig voorkomt. Mogt het laatste later blijken, dan zal men het ontbrekende uit den post van onvoorzien kunnen aanvullen.

De voordragt wordt zonder omvraag aangenomen, gelijk mede de voordragt om het pensioen van *A. Kerckhof* over te brengen op het pensioenfonds der stad.

Wordt eveneens zonder omvraag besloten tot onderhandsche verhuring van twee stads-gebouwen, waarvan de huur, naar aanleiding van een vroeger raadsbesluit, met *f* 50 is verhoogd.

Worden hierop zonder omvraag aangenomen 13 voordragten betreffende rekwesten ter zake der plaatselijke direkte belasting, alsmede eene voordragt om het prov. genootschap van nijverheid tot het houden eener tentoonstelling eene subsidie te verleenen tot een maximum van *f* 300.

De verg. wordt hierop verdaagd tot morgen ten 1 ure.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.